

Kansen benutten in Wallonië

Groei in de geitenveestapel bracht de uitkomst voor Herman Schep en Cora Heerschop om na de emigratie het bedrijf te ontwikkelen. De omzet uit de geitentak hielp om een ‘intelligente koeienstal’ te bouwen, waar per robot ruim 800.000 kg melk wordt geproduceerd.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Het is druk op het erf van Herman Schep en Cora Heerschop in het Waalse Philippeville. Trekkers met silagewagens rijden af en aan om de 70 hectare gras van de tweede snede veilig te stellen. De wagens lossen het gras in een enorme sleuvsilo boven op de eerste snede. ‘We maken al jaren een lasagnekuil’, legt Herman Schep uit. ‘De derde snede komt er deze zomer ook nog bovenop. Dat is nu even extra werk, maar zo’n kuil met drie lagen zorgt wel voor een constante factor in het rantsoen.’ Als voormalig voervertegenwoordiger weet melkveehouder Schep waar hij over praat. ‘We voeren al acht jaar nagenoeg hetzelfde rantsoen. Een koe houdt niet van voerwisselingen: je moet rantsoenschommelingen

zo veel mogelijk voorkomen.’ Als vanzelfsprekend somt Schep het gemengde rantsoen, dat ze al jarenlang voeren, uit zijn hoofd op: ‘28 tot 30 kg mais, 8 kg gras, 8 kg perspulp, 2 kilo soja en 1 kilo raap per koe per dag. Dat is het basisrantsoen. Dat is goed voor 28 kg melk en in de robots kunnen we met twee voersoorten bijsturen.’

Twee maanden na start eigenlijk failliet

Een gesprek met Herman Schep (58) en Cora Heerschop (49) is al snel prettig inhoudelijk. Of het nu over voeding, diergezondheid, economie of stalinrichting gaat, over elk onderwerp zijn duidelijk bewuste keuzes gemaakt. ‘We boeren hier nu 22 jaar. In die tijd is

BEDRIJFSPROFIEL

naam	Cora Heerschop (tweede van links) en Herman Schep (derde van links) met medewerkers Gert van Hofslot (links) en Thomas De Brabander (rechts)
plaats	Philippeville, Wallonië
aantal melkkoeien	320
aantal melggeiten	2500
grondgebruik	100 hectare
jaarproductie	3,25 miljoen kg koeienmelk, 2,5 miljoen kg geitenmelk

Philippeville

het bedrijf ontwikkeld van een jaarproductie van 230.000 kg koeienmelk en 30.000 kg geitenmelk naar een jaarproductie van 3,25 miljoen koeienmelk en 2,5 miljoen kg geitenmelk nu.

‘Zo’n ontwikkeling kan alleen als je bewuste keuzes maakt op basis van adviezen van de juiste mensen’, aldus Herman. ‘We wisselen dan ook niet graag in relaties. Als er vertrouwen is en de samenwerking verloopt goed, dan gaan we niet voor een paar honderd euro goedkoper met iemand anders in zee. Stabiele en vertrouwde samenwerking is veel waard.’ Ondanks de indrukwekkende bedrijfsontwikkeling ging de groei niet zonder slag of stoot. ‘We kwamen uit het Nederlandse Weesp met 100.000 euro eigen geld naar Wallonië, waar we dit bedrijf kochten met een 42 hectare grote huiskavel, waarvan 28 hectare koopgrond en 14 hectare huurgrond. We hadden een bedrijfsplan gefinancierd gekregen om in een jaar van 240.000 naar 500.000 kg melk te groeien’, zo vertelt Cora, die vanaf het begin het vele papierwerk voor rekening nam. ‘Maar twee maanden nadat we waren gestart, werd de quotumbeurs gelanceerd in Wallonië en konden we jaarlijks maar een paar duizend kilo melk van de quotumbeurs kopen om te groeien. Feitelijk waren we toen meteen failliet’, vult Herman aan.

Uitbreiden in geitentak

Noodgedwongen breidden Cora en Herman daarom de quotumloze geitenafdeling uit van 60 naar 500 geiten om toch meer omzet te maken. Uiteindelijk werd er in 1999 vier ton aan geitenmelk geproduceerd en werd een even grote hoeveelheid koeienmelk afgeleverd. ‘We zaten qua arbeid aan onze top: we moesten een keuze maken in hoe we verder wilden’, vertelt Her-

man. Ook de vier kinderen Claire, Timo, Maita en Iris vroegen hun aandacht. ‘We beseften wel dat als we vreemde arbeid wilden inschakelen, we dan wel meteen een flinke groeistap moesten maken.’ Omdat groei in melkvee nog altijd moeizaam ging vanwege wetgeving, werd het een stal voor 2000 geiten. ‘Dat aantal was in 2001 best spectaculair, maar we hadden afzet geregeld voor 2 miljoen kg geitenmelk. En omdat we bij de gemeente aangaven dat we voor toeristen en burgers een ontvangstruimte maakten om bij het melken te kijken, kregen we groen licht.’ Geitenmelkprijzen kenden hoogte- en dieptepunten en twee jaar nadat de stal klaar was en de productie op dreef kwam, meldde de zuivelfabriek dat die in plaats

De geitenstal werd in 2001 gebouwd

van twee miljoen hooguit één miljoen melk wilde ophalen. 'Noodzakelijkerwijs krompen we in. We hadden een financieringsplan uitgewerkt met een kostprijs van 40 cent, maar we kregen 35 cent per kilogram melk. Dat waren lastige jaren', zo drukt Cora zich nog voorzichtig uit.

Goede jaren volgden er gelukkig ook met melkprijzen van boven de zeventig cent. Dat gaf vervolgens weer ruimte om verder te investeren. 'We stonden voor de keus om te stoppen met de 60 koeien en ons volledig te concentreren op de geiten, of om toch te investeren in een nieuwe melkveestal', vertelt Herman. 'Maar ik ben toch echt een koeienman. Bovendien houdt een melkveestal op een mooie huiskavel altijd zijn waarde. Op het moment dat duidelijk werd dat je hier onbeperkt melk kon gaan leasen omdat het quotum in Wallonië niet werd volgemolken, besloten we de nieuwe stal te bouwen.'

'Intelligente' stal

In de oude potstal met de 2x5 visgraatmelkstal, waarin ooit 240.000 kg melk werd gemolken, produceerden Herman en Cora in het laatste jaar voordat de nieuwe stal klaar was 1,4 miljoen melk. 'Het was geen fijne situatie. De koeien vraten buiten, de stal was overvol met 160 koeien. Maar we lieten de bank wel zien dat we veel melk uit een gebouw konden halen en we groeiden zo ook toe naar de nieuwe stal, die plaatsheeft voor 320 koeien', aldus Herman.

Er werd bewust een 'intelligente stal' met vier robots gebouwd. 'Ook in deze regio wordt het vinden van personeel een probleem. Een moderne stal met moderne techniek moet juist aantrekkelijker zijn voor mensen om hier te werken', zo motiveert Herman de keuze voor de 0+6+0-stal met robots. Ook deze keuze was weloverwogen. 'Voordat we maar een schop in de grond hadden gestoken, waren we al 6000 euro kwijt aan advieskosten. Ik snap niet dat er soms boeren zijn die een stal van meer dan een miljoen euro bouwen, maar niet de moeite nemen om bij collega's te bekijken wat werkt en wat niet.'

Zo kwamen Herman en Cora tot de bijzondere opstel-

ling van de robots. 'In deze Lely A4-robots lopen de koeien er aan de voorkant weer uit. Door de L-opstelling bevinden de uitloopopeningen zich ver genoeg van elkaar, zodat er geen opstopping van het koeverkeer plaatsvindt. Volgens ons draagt dit bij aan een hogere capaciteit.'

Afgelopen jaar werd er 3,25 miljoen kg melk aan de fabriek geleverd, goed voor ruim 800.000 kg melk per robot. Daarbij is de geproduceerde melk van de zieke koeien niet meegerekend. 'We zijn niet eens dag en nacht de koeien aan het drijven: gemiddeld worden er 280 koeien gemolken en ligt het aantal melkingen per koe op 2,5 bij een dagproductie van 34 kg melk.'

Herman geeft aan dat de maximale productie uit de stal dan ook nog niet is gehaald. 'Via fokkerij proberen we nu nog de melkproductie alsook de gehalten nog te verbeteren. Maar het gaat uiteindelijk niet om een zo hoog mogelijke bezetting of productie per koe, het gaat om het bedrijfseconomisch rendement dat uit de stal gehaald wordt. Via de bedrijfseconomische boekhouding van Liba en de bedrijfseconomische studiegroep blijven we bij de les.'

Strengere regels voor mestafzet

De afgelopen jaren is er regelmatig geïnvesteerd in grond, zodat er nu 100 hectare in gebruik is. Dat betekent dat er met de huidige hoeveelheid van 2500 geiten en 320 melk- en kalfkoeien en bijbehorend jongvee intensief wordt geboerd.

'Deze huidige situatie werkt voor ons erg gemakkelijk. We telen zelf voornamelijk gras op 70 hectare, verbouwen nog dertig hectare mais en kopen jaarlijks nog 60 hectare mais aan. De mest kunnen we in deze akkerbouwregio prima afzetten op basis van mestcontracten: mest wordt nog gratis opgehaald', aldus Herman. Want dat wil hij wel graag kwijt: regelgeving rondom mest is er wel degelijk in Wallonië. 'We mogen hier uit dierlijke mest 115 stikstofeenheden per hectare maisland en 230 eenheden op gras uitrijden. Sterker nog: gemiddeld mag je over het hele bedrijfsoppervlak nooit meer dan 170 stikstofeenheden per hectare uitrijden. Dat betekent ook dat wij een groot deel van de

De tweede snede van 70 hectare wordt bewust boven op de eerste snede gekuild

L-opstelling robots voor beter koeverkeer

- 1** De veestapel is in twee groepen gedeeld. Elke groep werkt met twee robots. De robots zijn per tweetal haaks op elkaar geplaatst.
- 2** De robots hebben een hoge bezetting van 70 koeien per groep. Door de robotopstelling is er nauwelijks obstructie door bazige koeien bij de uitloop.
- 3** De koeien die extra aandacht vragen, zitten zo veel mogelijk in één groep. Achter deze robots zit ook een separatuimte en een strostral.

rundveemest afzetten en nagenoeg alle geitenmest wordt afgevoerd.' Maar krom vindt Cora de wetgeving wel: 'Er zijn strenge regels voor dierlijke mest, maar kunstmest mag je onbepaald strooien.'

Waarom kozen ze eigenlijk voor Wallonië? Herman schiet in de lach. 'Het is dicht bij Nederland. Ik was fanatiek schaatser en ik wilde snel terug naar Nederland kunnen als er weer natuurijs zou zijn. Daarvoor ga ik nog steeds graag terug.'

Wel vindt hij dat ze zich misschien meer hadden moeten verdiepen in andere landen, maar ze hadden destijds een aantal vooroordelen. 'Canada en Amerika waren te ver weg en we hadden te weinig eigen vermogen, in Denemarken zijn we niet gaan kijken vanwege het verhaal dat je bij terugkeer naar Nederland zo veel moest afrekenen. En de kansen om te ondernemen zoals we hier hebben gedaan, hadden we in Frankrijk nooit gekregen. En dus werd het Wallonië: binnen drie uur zijn we weer bij familie in Weesp.'

Cora vult aan: 'De bedrijven hier in Wallonië zijn financieel gezond: je moet hier verplicht aflossen. Vanaf dag één. Dat is soms zwaar, maar het zorgt er wel voor dat bedrijven hier niet overgefinancierd zijn.' Herman en Cora besluiten heel stellig: 'Wallonië wordt door boeren die willen emigreren, eigenlijk veel te snel over het hoofd gezien.'

Koeien en geiten

De afwijkende robotopstelling en de 72 stands-melkstal bij de geiten zijn te bekijken in een fotoserie op Veeteelt.nl.

► Fotoserie op veeteelt.nl